

սանողները աւելի քան 1000 քալիֆորնիաքնակ վերապրողներու վկայութիւնները արձանագրած են:

Փրոֆեսոր Յովհաննէսեան երկար ժամանակ պայքարած է նաեւ հայագիտութեան կարգավիճակը բարձրացնելու գիտական աշխարհին մէջ, ինչպէս նաեւ հայագիտութեան մակարդակը զարգացնելու: 1974ին, Հայագիտական ուսմանց ընկերակցութեան (Society for Armenian Studies) հիմնադիր հինգ անդամներէն մէկը եղած է՝ Տիգրան Գոյումճեանի, Նինա Կարտոյեանի, Աւետիս Սանճեանի եւ Ռուպըրթ Թոմսընի հետ, եւ անոր նախագահութիւնը վարած է երեք անգամ (1977, 1991-92, 2006-09):

1982ին, համբաւաւոր պատմաբանը «Մեսրոպ Մաշտոց» մետալը ստացած է ձեռամբ Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Կաթողիկոս Գարեգին Բ.ի: Աւելի ուշ, ՆՍՕՏՏ Արամ Ա. կաթողիկոսի կողմէ մեծարուած է Կիլիկիոյ Ասպետի (2001) եւ Կիլիկիոյ Իշխանի (2018) շքանշաններով:

Վաստակաշատ պատմաբան, Ռիչըրտ Յովհաննէսեան մահացաւ 10 Յուլիս 2023ին:

ՎԱՐԴԱՆ ՄԱՏԹԵՐՈՍԵԱՆ
varny1@yahoo.com

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՎՐԴ. ՊՁՏԻԿԵԱՆ
(1937–2021)

Աստուածաբան, փիլիսոփայութեան եւ արուեստի պատմութեան դոկտոր, գեղանկարիչ Յարութիւն Վրդ. Պզտիկեան ծնած է 1937 Յուլիս 27ին, Պէյրութ, մուսալեռցի ընտանիքի մէջ: 13 տարեկանին մեկնած է Վենետիկի Մխիթարեան մայրավանք, ապա դրկուած Հռոմ՝ համալսարանական ուսումը շարունակելու, ուր ստացած է դոկտորականը: Տարի մը հետեւած է Վատիկանի կողմէ հաստատուած «Musica Sacra»՝ հոգեւոր երաժշտութեան դասընթացքներուն: 1962ին կարտինալ Աղաճանեանի ձեռամբ վարդապետ օծուած եւ մաս կազմելով Մխիթարեան ուխտին, ծայրագոյն վարդապետ աստիճանով վերադարձած Վենետիկ, ուր յաճախած է տեղոյն գեղարուեստից ակադեմիան:

Ծառայած է Եւրոպայի, Միջին Արեւելքի եւ Ամերիկայի հայօճախներուն մէջ: Ան հոգեւոր եւ ստեղծագործական կեանքին զուգահեռ վարած է նաեւ խմբագրական եւ վարչական գործեր, եղած է տնօրէնը Հալէպի Մխիթարեան վարժարանին: Իր առաջին արուեստի ցուցահանդէսը կայացած է 1962ին Վենետիկի մէջ: Պզտիկեան հեղինակ է շարք մը գիրքերու հայերէն եւ օտար լեզուներով, ինչպէս՝ *Մխիթարի եւ Մխիթարեաններու նպաստը հայ մշակոյթին* (2003), *Մխիթար վրդ. Սեբաստացիի եւ Մխիթարեաններու նպաստը հայ մշակոյթին* (2003), *Հայ ժողովուրդի ազատագրութեան պայ-*

քարը (ԺԹ.Ի. դր.) (2004), Պատմական հողերու վրայ (2004), Խոհեր կեանքի մասին (2004), Հայկական ցուքեր (Թիւ 1-11 գիրքերը՝ 2004-11), Հայաստանեան պարկերներ. Եւսերբոս Քրոնիկագիր (2003), Հայաստանեան պարկերներ. հայ ժողովուրդի պատմութիւն (2004), Հայաստանեան պարկերներ. հայ գրականութիւն (2007):

Յարութիւն վրդ. Պզտիկեան մահացաւ 11 Ապրիլ 2021 Փարիզի արուարձան Սեւր քաղաքին մէջ գտնուող Սամուէլ Մուրատեան վարժարանին մէջ:
 <<<

ԱՐԱՄ ՍԻՄՈՆԵԱՆ (1955-2022)

Յայտնի պատմաբան Արամ Հրաչիկի Սիմոնեանը ծնուել է 1955ին Գորիս քաղաքում: 1972-77՝ ուսանել է ԵՊՀ պատմութեան ֆակուլտետում, 1977-81՝ ԽՍՀՄ ԳԱ ԽՍՀՄ պատմութեան ինստիտուտի թեկնածուականում, ուր մասնագիտացել է Անդրկովկասի նոր դարի պատմութեան ասպարէզում: 1981-85՝ աշխատել է Հայաստանի ԽՍՀ ԳԱ պատմութեան ինստիտուտում որպէս կրտսեր գիտաշխատող, այնուհետեւ՝ գիտաշխատող, 1983ին պաշտպանել թեկնածուական: 1986-2000՝ եղել է ԵՊՀ ԽՍՀՄ պատմութեան ամբիոնի օգնական, ապա՝ հայոց պատմութեան ամբիոնի դոցենտ, 2000ին պաշտպանել դոկտորական, իսկ 2005ին ստացել է պրոֆեսորի կոչում:

Սիմոնեանը 1993-95՝ ստանձնել է ԵՊՀ գիտական քարտուղարի, իսկ 1995-2000՝ ԵՊՀ ուսումնական վարչութեան պետի պաշտօնները, 2000ին նշանակուել է ԵՊՀ ուսումնական աշխատանքների գծով պրոռեկտոր, Մայիս 2006ին ընտրուել ռեկտոր եւ այդ պաշտօնն զբաղեցրել է մինչեւ 2019ի Մայիսի 23ը: 2006ին ընտրուել է ՀՀ ԳԱԱ թղթակից-անդամ, 2008ին նշանակուել ԵՊՀ ՀՀԻ տնօրէն:

Գիտական գործունէութեան ընթացքում Սիմոնեանը հեղինակել է 100ից անելի պատմագիտական աշխատանքներ, որոնց թում՝ չորս մենագրութիւն.- *Рабочие Закавказья в общероссийском рынке наемного труда в конце XIX-начале XX вв. (Историко-статистический анализ)* (Անդրկովկասի բանուորները համառուսաստանեան վարձու աշխատաշուկայում ԺԹ. դարավերջ-Ի. դարասկզբին. պատմա-վիճակագրական վերլուծութիւն) (1995), *Զանգեզուրի գոյամարտը 1920-1921 ԹԹ.* (2000), *Զանգեզուրի գոյապայքարը 1917-1920 ԹԹ.* (2017):

Հայ ժողովրդի Ի. դարասկզբի պատմութեան հիմնահարցերին նուիրուած Սիմոնեանի գիտական մենագրութիւններն առնչում են գլխաւորապէս պատմական վիճակագրութեանը, արդիւնաբերական դրամագլխին,